

09.09.2024

Pormestari

55 §**Lausunto luonnoksesta Yhteiskunnan turvallisuusstrategiaksi 2024 (YTS2024)**

HEL 2024-008703 T 00 01 06

Päätös

Pormestari antoi Turvallisuuskomitealle seuraavan lausunnon luonnoksesta Yhteiskunnan turvallisuusstrategiaksi 2024 (YTS2024).

Luku 1 Johdanto

Esitämme, että strategiassa mainitut esimerkit annetaan yleisellä tasolla, ei yksityiskohtaisesti, kuten esimerkiksi kaasuputken vaurioituminen.

Esitämme myös, että strategiassa vältetään tiettyjen yhteistyöverkostojen täsmällistä nimeämistä (verkostojen eläminen huomioitava).

Dokumentissa Euroopan Unionin ja Naton merkitystä kokonaisturvallisuudelle on pyritty avaamaan, mutta näkemyksemme mukaan erityisesti Naton vaikutus tulisi kuvata tarkemmin.

Luku 2 Yhteiskunnan elintärkeä toiminnot

Strategiassa kuvataan useita viranomaisia liittyen yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamiseen. Näkemyksemme mukaan tämä voi johtaa viranomaisyhteistyön näkökulmasta epäselviin johtovastuisiin.

Lisäksi koemme, että keskeisten käsitteiden avaaminen tiettyjen termien osalta lisäisi luettavuutta, esimerkkinä epäsymmetriset hybridiuhat (s. 21).

Luku 3 Yhteiskunnan elintärkeisiin toimintoihin kohdistuvat uhat

Luvussa kolme mainitaan, että ”Uhkat voivat olla ihmisen aiheuttamia tai luonnosta aiheutuvia.” Esitämme, että luonnehdintaan lisätään systeemiset tai teknologiaan liittyvät uhat. Näitä voisivat olla muun muassa järjestelmien viat ja tekoälyn uhat (s.26).

Luku 4 Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaaminen

Dokumentissa on mainittu Naton kriisivastejärjestelmä, jonka jäsenvaltiot voivat ottaa halutessaan käyttöön. Dokumentissa tulisi avata onko Suomi ottamassa tämän käyttöön ja mitä se tarkoittaisi käytännössä.

09.09.2024

Pormestari

Luettavuuden parantamiseksi Naton kriisivastejärjestelmän tarkempi kuvaaminen kaipaisi täsmennystä, esimerkiksi mitä tarkoitetaan liittovaltion resilienssin perusvaatimuksilla (s.36).

Luku 5 Kokonaisturvallisuuden toimijat

Julkiselle hallinnolle mukaan lukien kunnat on annettu tehtävä kerätä, analysoida ja jakaa tietoa turvallisuustilanteesta. Tämän edellytyksenä olisi, että tilannekuvatoiminto kuvattaisiin, annettaisiin jokaiselle toimijalle selkeät roolit ja tehtävät sekä luotaisiin yhtenäinen toimintamalli, jossa edellä mainittua tilannekuvaa voitaisiin ylläpitää ja jakaa (s.42).

Luku 6 Kokonaisturvallisuuden tulevaisuus

Esitämme, että strategiassa käytetty ”Aseellinen selkkaus” -termi korvattaisiin sanalla ”sota” (s.79).
Lisäksi dokumenttiin esitetään lisättäväksi väestölle ennakoon viestiminen, jotta he osaavat omaehtoisesti toimia erilaisissa uhkatilanteissa, myös sodan aikana. Tärkeää on huomioida myös oikea-aikaisen ja monikanavaisen viestinnän merkityksellisyys (s.80).

Lisäksi toteamme, että strategiassa olisi syytä selkeyttää johtaminen väestönsuojelun kokonaisuuden osalta ja määrittää vastuut eri hallintotasoille (s.80).

OSA 2 Strategiset tehtävät

Juridinen varautuminen on merkittävä strategisen tason varautumisen kokonaisuus, mutta sitä ei ole käsitelty strategialuonnoksessa, vaikkakin luonnoksessa viitataan monessa kohtaa valmiuslakiin ja sen suomiin mahdollisuuksiin järjestää tai varmentaa toimintoja poikkeusoloissa. Yhteiskunnan turvallisuusstrategiaan tulisi sisältyä osuus, jossa määritellään valmiuslainsäädännön tarkastus- ja uudistusprosessi samassa rytmissä Yhteiskunnan turvallisuusstrategian kanssa.

Johtamiseen ja tilannekuvaan liittyen toteamme, että valtion ministeriöillä, virastoilla ja laitoksilla tunnistetaan olevan velvollisuus ilmoittaa toimialansa häiriötilanteesta. Kuitenkin kaikki häiriötilanteet ovat usein ennen kaikkea paikallisia tai alueellisia, jonka vuoksi tilannekuvan ylläpitämiseen tulisi velvoittaa myös paikallisia ja alueellisia toimijoita. Näin toteutettuna kaikkien julkishallinnollisten toimijoiden velvoitteeksi tulisi rakentaa tilannekuvakyvykyys ja saataisiin parempi tilannekuva valtiollisen ja paikallishallintojen välille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

09.09.2024

Pormestari

Lisätiedot

Minna Liimatainen, Turvallisuus- ja valmiustiimin päällikkö, puhelin: 09-310 34840
minna.liimatainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet**Ote**

Turvallisuuskomitea

Otteen liitteet

Esitysteksti

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Pelastuslaitos
Rakentamispalveluliikelaitos Stara
Taloushallintopalveluliikelaitos Talpa

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Turvallisuuskomitea pyytää kaupungin lausuntoa 9.9.2024 mennessä luonnoksesta Yhteiskunnan turvallisuusstrategiaksi 2024 (YTS2024).

Turvallisuuskomitea on ohjeistanut antamaan lukukohtaiset vastaukset.

Hallintosäännön 9 luvun 1 § kohdan 7 mukaan pormestari tekee esityksiä ja antaa kaupunginhallitukselta pyydettyjä lausuntoja sekä huolehtii näihin rinnastettavista muista tehtävistä, jollei asiaa sen periaatteellisen tai taloudellisen merkityksen johdosta ole saatettava kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet**Ote**

Turvallisuuskomitea

Otteen liitteet

Esitysteksti

Tiedoksi

09.09.2024

Pormestari

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Pelastuslaitos
Rakentamispalveluliikelaitos Stara
Taloushallintopalveluliikelaitos Talpa

09.09.2024

Pormestari

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1 MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 55 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

09.09.2024

Pormestari

Juhana Vartiainen
pormestari

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 10.09.2024.